

Уважаеми читатели,
богати на позитивни емоции бяха изминалите месеци – като се започне от Фестивала на българските филми, чакан с нетърпение от любителите на родното кино, премине се през уникалния „вкус на времето“, който още усещат с душите си, присъствалите на двойния концерт на рок-групите „Щурците“ и Фондацията“ и се завърши с духовното единение на българите в Прага, отпразнували заедно Великден в Българския дом.

Началото на този брой отново е посветено на 45-годишния юбилей на Вашето списание – изпълнявайки дадената дума, Ви познаваме със спомените на две сънароднички от гр. Братислава, преоделявали със смелост, воля и талант трудностите, които съпътстват всяко начало. И още... каква бе темата на първия за годишната Съвет на председателите на АБС, как нашите съотечественици в Усти над Лабем почетоха Националния празник и какви са бъдещите им планове.

Родният ни български език – оставен ли е да се развива в рамките на естествените езикови процеси или и върху него започва да се проявява натиск за „политическа коректност“? – отговор на този въпрос дава статията на Елена Крейчова и Надежда Сталянова. Как България беше представена на традиционното туристическо издание Holiday World и защо четите се чувстват в Родината ни чудесно? – четете рубриката „България и българите“. За популярните яйца Фаберже, предполагам всички сте чували, пък и нашето списание също е писало за тях, но че българка изработва подобни творения от конци и камъни – е, изобретателността на нашите творци е безкрайна! Също толкова безкрайна е обичта на децата от Българското училище, които, под ръководството на своите учители, уважиха Националния ни празник, превръщайки го в незабравим ден на българщината.

Подробна информация за вечерта на „Икар“-ите ще получите от нашата Ани, имала възможността да присъства лично на събитието и да запечата за Вас незабравимите си спомени. Знаете ли, скъпи читатели, че в България има град, който отдавна си е подсигурил резервна площ на чужда планета, а тя самата носи неговото име? А колко години стигат за смяха и закачката? – със сигурност 45 не са достатъчно!

„Традицията повелява“ този път носи магията на Възнесение Христово и чудните въярвания на нашия народ в целебната сила на едно красиво цвете, което цъфти само около Спасовден. И за да Ви върна към реалността – рубриката „Актуално“ този път предлага подробни обяснения как да постъпите, ако, не дай, Боже, се наложи да се регистрирате в Бюрото по труда.

Приятно четене:
Камелия Илиева, главен редактор

Скъпи читатели, предлагаме на Вашето внимание кратка история на първите стъпки на нашата медия. Поместените материали допълват познанията ни, благодарение на безкористните усилия на две дами – наши сънароднички от Братислава, които в нелеките години на т.нар. нормализация, жертвоготовно влагат своите сили и талант, за да го има „Роден глас“. Предизвикателство за мен са думите на г-жа Добруцка, дългогодишен отговорен редактор на изданието, която завършва спомените си с въпроса „Било ли е някога въобще?“ – а аз не мога да устоя на изкушението да ѝ отговоря: „Да, г-жо Добруцка, било е, щом „Роден глас“ е жив и се развива, щом днес честваме неговия 45-годишен юбилей!“.

Поклон пред хората, които проправяха пътеките, за да можем днес да вървим по утъпкания път, да се радваме на успехите, да печелим нови читатели, сътрудници, с една дума – съмишленици!

вестник), работихме без никакво възнаграждение. Просто, както се казва, от любов към Родината.

Фактически и самата идея за издаването на този орган на българските организации в Чехословакия беше да поддържа връзката на сънародниците ни с България. И разбира се – между организациите в отделните градове. Управителният съвет призоваваше във всяка от тях да определят по един-двама дописници, които да информират за дейността и проведените мероприятия, но трябва да признаем, че такива кореспонденти или не се намираха, или не се проявяваха много активно. По някоя дописка получавахме от време навреме от Прага, Усти над Лабем, Острава или Бърно. От словашките градове повече информации имахме от Братислава, Комарно, Нитра или Кошице.

Най-много материали получавахме от Славянския комитет в България: репортажи от по-големи предприятия и строежи в страната, от различни български градове, като

акцентът беше върху това как се развиват и благоустрояват. Интересни бяха статиите, припомнящи важни исторически събития и годишнини. Задължителни за публикуване бяха материалите от разни партийни събития, особено от конгресите на БКП.

Тук трябва да кажем, че Славянският комитет поемаше и всички разноски по издаването на „Роден глас“. Вярно, хонорари не се плащаха, но трябваше да се плати на печатниците, да се купят например билети за самолет, за да се придвижва по-бързо до Прешов – единствената печатница по онова време, където излизаха украински издания и имаха азбука. Днес може би някой би се чудил, но това беше времето преди офсата, когато печатниците още използваха оловните букви. И те целите, както и ръцете на печатарите, бяха почернели и миришеци на олово.

Да, пътуването ми до Прешов. От него имам най-много и не много приятни спомени. Трябва да припомним, че всичко това ставаше по едно

ненормално време – времето на така наречената нормализация в Чехословакия. Аз работех в земеделския вестник „Roľnícke noviny“ и понякога успявах това пътуване да съчетая с командировка в източна Словакия, друг път пък се налагаше да се върна още същия ден, което изискваше да съм много експедитивна при четенето и корекциите на напечатаните страници. А то не беше лесна работа, защото печатарите не знаеха български и при преписването на текстовете, които им пращаме – по пощата, разбира се – допускаха много грешки. Но колкото и да бързах да се върна в Братислава, винаги по време на отсъствието ми от редакцията се случваше нещо, някакво събитие, което е трябвало да се отрази и не се е отразило, защото не съм била на мястото си.

Признавам, че това са само откъси от спомени, но наистина от началото на „Роден глас“ вече са изминали много години. Било ли е някога въобще? ◆

Кратка история за една медия с много дълъг живот

Емилия Хрушикова

Трудно ми е да започна и по-точно откъде, но все пак реших: от първия стимул, от загиналите или изтезавани наши български герои, дали живота си за свободата на Чехословакия. Препрочитам „РАМАТНÝ LIST“ издаден от Българския културен клуб в Братислава още през 1969 г. на словашки език, където изтъкнати словашки политици, като полковник Месиарик, д-р Хрозиенчик и др., отдават чест, възхвала и почит за загиналите наши сънародници. В по-късен период излиза и „Юбилеен лист“, по случай 30-годишнината от Словашкото народно въстание и гибелта на нашите герои.

През 60-те и началото на 70-те години запришждаха много българи-градинари вече и със семействата си, квалифицирани работници в различни отрасли,

